

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 6338/2025 din data de 16.05.2025

Biroul permanent al Senatului

Bp. 148 / 20.05.2025

Domnului Mario-Ovidiu OPREA,
Secretarul general al Senatului României

Biroul permanent al Senatului

L. 169 / 2.06.2025

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV 2598 din 28.04.2025 prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 60 precum și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal, precum și modificarea art. 583 din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (b148/22.04.2025)*, în vederea avizării, vă comunicăm că această solicitare a fost analizată în ședința din data de 15 mai 2025 a Comisiei nr. 1 – reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la avizul solicitat, Comisia a reținut că propunerea legislativă nu privește activitatea autorității judecătorești, în sensul atribuit acestei sintagme în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009 și Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014), astfel că nu se încadrează în categoria actelor normative care sunt supuse avizării Consiliului Superior al Magistraturii conform art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Propunerea legislativă a fost analizată din perspectiva exprimării unui punct de vedere, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii apreciind că individualizarea pedepselor reprezintă o chestiune care ține de politica penală a statului, iar legiuitorului îi revine prerogativa identificării și implementării soluțiilor normative corespunzătoare pentru ca scopul acestora să poată fi realizat cât mai eficient.

În acest context, executarea pedepsei închisorii la domiciliu, în situațiile prevăzute limitativ în cuprinsul propunerii legislative, ar putea constitui o măsură aptă să răspundă atât exigențelor pe care le implică realizarea scopului acestei pedepse, cât și dificultăților cu care se confruntă sistemul penitenciar din România, din perspectiva condițiilor de detenție și a supraaglomerării.

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Cu toate acestea, analiza propunerii legislative transmise de Senatul României a evidențiat mai multe deficiențe care sunt de natură să împiedice adoptarea acesteia în forma propusă.

1. Sub un prim aspect, reglementarea propusă pentru art. 98¹ ar trebui să cuprindă și condiții suplimentare pentru dispunerea executării pedepsei închisorii la domiciliu, care să vizeze:

- stabilirea unui maxim al pedepsei aplicate de instanță până la care s-ar putea dispune executarea acesteia la domiciliu;

- antecedentele penale ale persoanei condamnate, astfel încât acestea să poată constitui un impediment pentru executarea pedepsei la domiciliu dacă evidențiază o pericolozitate ridicată a acestei persoane;

- aprecierea instanței că executarea pedepsei la domiciliu este suficientă, iar condamnatul nu va mai săvârși alte infracțiuni.

2. Sub un alt aspect, este necesară reglementarea exhaustivă a regimului de executare a pedepsei închisorii la domiciliu, astfel încât să fie asigurată respectarea principiului legalității executării pedepselor consacrat explicit prin art. 1 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu care „*Executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate se realizează în conformitate cu dispozițiile Codului penal, ale Codului de procedură penală și ale prezentei legi.*”

În caz contrar, nesocotirea principiului legalității executării pedepselor ar conduce la un cadru normativ lipsit de predictibilitate, fapt care ar constitui o nerespectare a cerinței de calitate a legii, subliniată constant în jurisprudența Curții Constituționale.

În acest sens, trebuie stabilite situațiile de excepție în care instanța ar putea încuviința părăsirea domiciliului de către condamnat. Acestea ar putea viza procurarea mijloacelor esențiale de existență, participarea la evenimente familiale deosebite (cum ar fi înmormântarea soțului sau a unei rude apropiate) ori alte situații temeinic justificate, iar în cuprinsul propunerii legislative ar trebui prevăzute expres atât situațiile în care ar fi permisă părăsirea domiciliului, cât și condițiile în care aceasta s-ar putea realiza.

Tot astfel, ar trebui reglementate consecințele încălcării obligației de a nu părăsi domiciliul, care ar trebui să conducă la revocarea executării pedepsei la domiciliu și la executarea restului de pedeapsă în penitenciar. Din această perspectivă, propunerea legislativă prevede revocarea pentru nerespectarea unor măsuri de supraveghere și a unor obligații „impuse ori stabilite de lege”, fără însă a fi menționată expres obligația de a nu părăsi domiciliul, a cărei nerespectare are, în situația analizată, semnificația unei veritabile sustrageri de la executarea pedepsei.

În acest context, Comisia a semnalat și denumirile greșite utilizate pentru art. 98⁵ - Revocarea *suspendării* executării pedepsei sub supraveghere și art. 98⁶ - Anularea *suspendării* executării pedepsei sub supraveghere, care, în mod evident, ar trebui să facă referire la revocarea și anularea executării pedepsei închisorii la domiciliu. Aceeași observație este valabilă și pentru reglementarea propusă pentru alin. (1) al art. 98⁶ care face referire, în mod eronat, la hotărârea prin care s-a dispus suspendarea.

Sub același aspect, în mod similar reglementărilor în vigoare referitoare la revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere, propunerea legislativă ar trebui să cuprindă și dispoziții de completare a Codului penal și a Codului de procedură penală, astfel încât în cuprinsul hotărârii judecătorești să fie indicate motivele care au determinat executarea pedepsei la domiciliu și să fie atenționat condamnatul asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune dacă va mai comite infracțiuni sau nu va respecta condițiile de executare a pedepsei ori măsurile de supraveghere sau nu va executa obligațiile ce îi revin.

În altă ordine de idei, trebuie reglementate strict și condițiile în care condamnatul ar putea părăsi domiciliul în vederea executării obligațiilor prevăzute la art. 98² alin. (2), care privesc urmarea unui curs de pregătire școlară ori de calificare profesională, frecventarea unuia sau a mai multor programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate, precum și măsurile de control, tratament sau îngrijire medicală.

În același timp, ar trebui avută în vedere și instituirea unui sistem de monitorizare electronică, astfel încât să fie asigurată verificarea continuă a respectării condițiilor de executare a pedepsei de către condamnat.

Atât în acest sens, cât și pentru alte aspecte specifice pe care le implică executarea pedepsei închisorii la domiciliu, ar fi necesar ca propunerea legislativă să vizeze și completarea Legii nr. 254/2013.

3. Măsura de supraveghere prevăzută la art. 98² alin. (1) lit. a) - în conformitate cu care pe durata executării pedepsei la domiciliu, condamnatul trebuie să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta – ar trebui eliminată întrucât, față de specificul acestei modalități de executare a pedepsei, posibilitățile de părăsire a domiciliului trebuie limitate la situații excepționale.

În același timp, măsura de supraveghere prevăzută la art. 98² alin. (1) lit. b), în conformitate cu care condamnatul trebuie să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa, este suficientă în această situație pentru a asigura atingerea scopului urmărit prin măsura prevăzută la art. 98² alin. (1) lit. a).

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

4. Sub un alt aspect, este necesară completarea Codului de procedură penală astfel încât în dispozitivul hotărârii să fie indicată și adresa la care se află domiciliul unde va fi executată pedeapsa.

5. De asemenea, Comisia a semnalat faptul că propunerea legislativă prezintă numeroase deficiențe din perspectiva tehnicii legislative, iar alineatele articolului 98⁵ sunt numerotate greșit, motiv pentru care este necesară o revizuire semnificativă și sub aceste aspecte.

Având în vedere toate deficiențele prezentate, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că propunerea legislativă nu poate fi adoptată în forma propusă.

Cu deosebită considerație,

Judecător Andreea Simona UZLĂU
Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011